

A ROMÁNIAI VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár: egy évre 100, fél évre 50 Lei

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUKAREST VI, STRADA ISVOR No. 11.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal és a munkástörvények

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatalt a békeszerződés hívta életre. A békeszerződés azon részét, amely a munkát szabályozza, Gompers az Amerikai Szakszervezeti Szövetség elhunyt elnöke készítette. A szerződés e fejezetéből idézzük a következő részt: „Minthogy a Nemzetek Szövetsége az általános béke megvalósítását tűzte ki céljául és ezt a békét csak úgy lehet elérni, ha szociális igazságosságra alapítjuk és minthogy vannak munkaviszonyok, amelyek az emberek nagy tömegét annyi igazságtalansággal, nyomorral és nélkülözéssel sújtják, hogy az ebből keletkező elégedetlenség a világ békéjét és összhangját veszélyezteti. Ennek a szomorú igazságnak a beismerése alapján a szerződő felek az igazságosság, a társadalmi osztályok közötti béke és összhang érdekében, állandó hivatalt létesítettek, a munkaügyi hivatalt Genf székhelyel, amely hivatalnak az összes államok tagjai. Ez a hivatal minden évben legalább egyszer értekezletre hívja össze a tagállamokat. Ezen értekezletekre minden tagállam 4-4 tagot delegál; akik közül kettőt a kormány küld ki, a másik kettő közül az egyik a munkások, a másik a munkáltatók képviselője. A kormányok kötelezve vannak arra, hogy azokat a kiküldötteket, akiket nem a kormány küld ki, országuk munkáltatóinak és munkásainak legszámbottevőbb szervezetének a képviselőjét nevezze ki a konferencia delegátusaiként. Minden fődelegátus szaktanácsosokat vihet magával, amihez a kormány hozzájárulása szükséges. Nálunk, Romániában a legszámbottevőbb munkás szervezetet az Országos Szaktanácsban tömörült munkás szövetségek képezik és így a képviseltetési jog ezt a munkás szervezetet illeti meg. Az ez évi konferencia június hó 4-én nyílt meg Genfben és Románia munkásságát mint fődelegátus *Fluerás* elvtárs és mint szaktanácsos *Roznován* elvtárs képviselik. A munkaügyi hivatal élén egy igazgatótanács áll, amely ugyanolyan rendszer szerint van összeállítva, mint a konferencia.

Fele kormány és a másik fele munkás és munkáltató küldöttekből áll. Ez a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal összetételének rövid ismertetése. Hogy a Munkaügyi Hivatalhoz tartozó tagállamok a hivatal felállítását általánosan az alapokmányban lefektetett azon célt, hogy a nyomor és nélkülözésből eredő elégedetlenséget megszüntessék, azt mi tagadásban vesszük, de nem állíthatjuk azt mások sem. Az intézmény felállításának csupán annyi az eredménye, hogy van egy világfórum, amely foglalkozik a dolgozó nép sorsával és megmutatja azon módokat, amelyekkel segíteni lehet a bajokon. De a munkaügyi konferenciákon hozott egyezmények és ajánlások még nem jelentik a nyomor megszüntetését, azért minden ország munkássága maga kell küzdjön saját országában a saját kapitalistáival szemben.

A konferenciákon elfogadott egyezményeknek törvényhozási uton kell törvényerőre emelkedniük az egyes országokban. De még ha valamely állam törvényt hozott is a munkásságot érintő valamely kérdésben, az még nem jelent sokat, mert hiszen a törvényt be is kell tartani és meg is kell tartatni.

Románia azon államok közé tartozik, amely a nemzetközi konferenciákon elfogadott

egyezmények közül a legtöbbet törvényerőre emelt. Ezen törvények közül csak néhányat említünk meg, amelyek a legközelebről érintik a munkásságot, így: a sztrájk törvény, szakszervezeti törvény, munkaközvetítésről szóló törvény, továbbá törvény van a szakszervezetek jogi személyiségéről, a vasárnapi munkaszünetéről, a nyolc órás munkaidőről, a munkaszerződésekről, a munkabíráskorról, munkakamarákról, társadalombiztosításról, nő és gyermek munkavédelemről, és még ezenkívül egy jó néhány a munkásság egészségét és szociális érdekeit védő törvény.

De mi köszönet van mind ezekben, ha senki sem tartja be azokat és az illetékesek nem gondoskodnak a törvény betartásáról. A nyolc órás munkaidő az ipari és kereskedelmi vállalatok több mint 50 százalékában nincs betartva. Ma is vannak üzemek ahol 10-11 és 12 órát dolgoznak. A vasárnapi munkaszünet ezelőtt 50 évvel is be volt annyira tartva mint ma. A kiskorúak és nőmunkások munkaidejét szintén törvény szabályozza, mégis 8-10 éves gyermekeket és nőket dolgoztatnak 10-14 órát naponta nehéz és egészségtelen ipari üzemekben. A munkaszerződésekről

A kaláni munkások helyzetéről

A kaláni vasipari üzemben uralkodó állapotokat ecseteltük szaklapunk múlt havi számában. Rámutattunk azokra a súlyos terhekre, melyeket az igazgatóság a törvények világos rendelkezései ellenére a munkásságra hárit. A munkaügyi minisztérium közegei részéről eszközölt jó néhány vizsgálat semmi gyakorlati eredménnyel nem járt. Az igazság megállapított, de a helyzet semmit sem változott.

Az öntő munkások ma is 9 órát, a gépmunkások 11 órát dolgoznak naponta, ugyanakkor amidőn Genfben az összes államok képviselői a 40 órás munkahét bevezetéséről tanácskoznak. Különösen a gépmunkások helyzete siralmas. Dolgoznak 11 órát 3-4 lej szegyenórábakkal.

Kötelezve vannak erre a hosszú munkaidőre, ellenére, hogy az így elért keresettel is közel állanak az éhenhaláshoz.

A fizetések pihenő-szabadságok tekintetében a munkaadó kitájtotta a módját, hogy a munkásokat itt is megrövidítse.

Amíg a munkások váltakozó munkarendszerben dolgoztak, a munkaadó elbocsájtás nélküli 14 napos felmondást eszközölt abból a szándékból, hogy a pihenő-szabadságok folyósításánál az előbbi szolgálati éveket figyelmen kívül hagyja, másrészt pedig a betegséggel szembeni anyagi kötelezettségei alól kibujhasson.

A szellemes munkaadó, aki érti a módját annak, hogyan kell kibuvó utakat találni a törvények és szociális terhek kijátszására, ráér még politikával is foglalkozni. Következtek a községi választások és az üzemi igazgató listát állított fel, melynek élén természetesen az ő szerény személye szerepelt. A lista győzelmének biztosítására azonban munkásokra lett volna szüksége. Platinka, Bauman és Timis Romulus szaktársainak ajánlatot tett a listán való szereplésre, de szaktársaink határozott elutasító választ adtak. És most ezek a munkástársaink az igaz-

ról szóló törvény értelmében felmondási idő jár a munkásnak, továbbá fizetéses szabadság minden munkásnak minden évben, a túlórákban és vasárnap végzett munkákra százalékot tartozik a munkaadó fizetni. Betegség esetén az első 7 napra a teljes fizetés jár a munkásnak. Halálozás esetén az elhalt család fő hátramaradottjai részére a család fő 3 havi fizetését kell fizesse a munkaadó.

A munkakamarák nem a munkások érdekeit szolgálják, hanem a különböző polgári pártok kreaturáinak elhelyező intézete. Egyszóval elmondhatjuk, hogy adtál uram hivatalt, ez esetben törvényt, de nincs köszönet benne.

Az ez évi Nemzetközi Munkaügyi Konferenciának napirendjén főleg a 40 órás munkahétnek a bevezetése szerepel, továbbá a munkanélküliség elleni biztosítás, a közmunkák megindítása, munkaalkalmak teremtése szempontjából és az üvegyárakban foglalkoztatott munkások pihenő idejének rendezése. Rendkívül nagy fontossággal bíró kérdések ezek és valószínűleg mindenre találnak Genfben megoldási módokat. A módokat a tagállamok és így Románia is magévá fogja tenni, esetleg törvénybe is foglalják. Ez azonban még nem elég. A törvényeket be is kell tartani, máskülönben értéktelen holt betűk azok. *A munkástörvények betartása fölött csak egy tényező örökölhet, maga a munkásság a maga szervezettségének erejével.*

gató bosszuművének következtében más munkakör beosztást kaptak. Míg azelőtt nagy munkadarabok gyártására voltak alkalmazva, most apró tárgyak öntésére osztották be.

Mi a munkásoknak csak egyet tanácsolunk: hogy e sok igazságtalanság leküzdésére és helyzetük megjavítására csak egy út van a „szervezkedés”.

Amíg a szervezkedés nem képez egy megingathatatlan ténytet, a munkásokra nehezedő rabláncok továbbra is nehezedni fog vállalkra.

Vasipari vállalatok évi mérlegei

Mult számunkban rávilágítottunk, hogy dacára a gazdasági krízisnek, a különböző ipari vállalatok mégis igen tekintélyes nyereséggel zárják évi mérlegüket. És rávilágítottunk, hogy ezen „tisztességes polgári haszon”-hoz a munkásoknak fizetett 4 és 6 lejes éhbérek árán jutottak. Mennyi könny, szenvedés, keserű sóhaj és átok tapad az ilyen „tisztességes polgári haszonhoz”. És sajnos így lesz ez mindig, amíg a munkásság szervezetlenül csak sóhajtozik és panaszkodik. És mennyire másképpen volna akkor, ha szervezetten egy emberként szállna sikra azért, hogy neki is része legyen abból a hasznból, amit verejtékes fáradsággal tulajdonképpen ő gyűjtött össze.

Most módunkban van még egy pár üzemi mérlegének eredményét itt közölni, melyből ki-világlik, hogy ezeknek sincs okuk a panasza:

A Reșița Művek és Uradalmak Rt. 750 millió lej alaptökével 45.624.290 lej nyereséget ért el, a „Socomet” Rt. bukaresti cég 15 millió lej alaptökével 2.798.524 lej nyereséget tüntet ki, a bukaresti Fierului Rt. 22 millió alaptökével 540 ezer lej nyereséget könyvelt el, a galaci „Ciclop” Rt. 10 millió alaptökével 436 ezer lej nyereséggel zárta mérlegét. A 100 millió alaptökéjű Unio vagongyár Szatmár, 15 millió nyereséget ért el.

Szóval, a krízisben is tudnak a kapitalisták boldogulni, a nélkülözés és a munkanélküliség elsősorban a proletárt sújtja.

A Szövetség központi vezetőségének ülése

Szervezeti és anyagi megerősödésről tanuskodik az 1933 évi Szövetségi jelentés

A szövetség központi vezetősége június hó 2-3-án teljes ülést tartott, mely alkalommal beható vita tárgyává tette a Szövetség helyzetét, felülvizsgálta a Szövetség évi mérlegét és megszabta azon fennvalókat, amelyek a Szövetség érdekeinek előbbrevitelét szolgálják.

Az ülésen a központi titkárság, a szövetség múlt évi működéséről részletes beszámolót tartott, melynek rövid kivonatát itt közöljük:

J E L E N T É S

Az 1933 év még mindig a munkanélküliség és az ennek nyomán fakadó lehangoltság jegyében kezdődött. A munkabérek letörve, a kollektív szerződések nagy része lejárva és megsemmisülve, a munkásság a legtöbb helyen védtelenül kiszolgáltatva a kapitalisták önkényének. A munkában levő munkásságot a munkanélküliségtől való rétegés, teljesen elriasztotta az osztályharcos szervezkedéstől és jogaink követelésétől, hiszen a munkanélküliek ezrei és tízezrei áltak a gyárak kapui előtt munkára és elhelyezkedésre várva, akik a bérlenyomók szerepét vállalták csak azért, hogy egy darab sovány, száraz kenyéret biztosíthassanak a maguk és családjuk részére. Egy szóval a gazdasági krízis rendkívüli demoralizáló hatott Románia munkásságára, különösen azon helységekben, ahol a szervezetszervezés gyenge pilléreken nyugodott. Szövetségünk régi és új tagjainak nagy része szintén a munkanélküliség kínos kálváriáját járja, a még fiatal és ingadozó tagok pedig kimaradtak, úgyhogy a Szövetség taglétszáma 1933 év elején alig volt 4466. Ezekkel a szomorú és reménytelen kilátásokkal indultunk az 1933 év küzdelmeinek.

Az 1933 év második felében azonban, amikor a gazdasági krízis némileg egyik-másik iparban enyhült, szövetségünk vezetősége erőteljes propagandát indított részben új tagok beszervezésére és részben régi, de a munkanélküliség miatt kimaradt tagok újból visszaszerzésére. Ez utóbbi cél elérésére igen alkalmas eszköznek bizonyult az 5 lejjel való hátralék utánfizetési lehetőség. Ezen az úton 28.206 öt lejes heti járulék folyt be, ami pénzben 141.030 lejt tesz ki és megfelel 705 továbbfizető tagnak.

Az újonnan beiratkozott tagok száma, amint azt a taglétszámról szóló táblázat is mutatja, 2.966. Míg 1932-ben csak 1018 volt, tehát közel 2000-el több új tag lépett be 1933-ban, mint az azelőtti évben. Végeredményben a Szövetség taglétszáma 1933-ban 1688 faggal emelkedett. Nem állítható, hogy ez rendkívül nagy eredmény, de az ország gazdasági, politikai helyzetét figyelembe véve és figyelembe véve az ország általános munkásmozgalmi viszonyait, határozottan nem a lebecsülendő eredmények közé tartozik. És ezen kívül három — bár régi — de teljesen szünetelő helyicsoportot is újra alakítottunk.

A megindult élel szervezkedés és propaganda természetesen maga után vonta különböző helyeken a bérmozgalmakat is. A letört munkabérek megjavításaért és az elkobozott jogokért megindult a harc az egész vonalon. Bértárgyalások és kollektív szerződésalkötések voltak: Zsilvölgyében, Vajdahunyadon, Zernesten, Giurgiuban, Brailán, Tordán, Medgyesen, Brassóban, Azugán, Váradon, Kolozsváron, Aninán, Reșițan, Ploesten és Bukarestben. A tárgyalások rendkívül súlyos viszonyok között folytak. Voltak helyek, ahol a kapitalisták még mindig bércsökentő szándékkal álltak elő, de mindenütt sikerült azt visszaverni, sőt több helyen, ha nem is nagy, de mégis béremelést lehetett elérni. Meg kell említeni, hogy a helyzetet rendkívül nehezítette az a körülmény, hogy a gyárosok országos szövetségének elvi álláspontja: *hogy szerződéseket kötni tagjainak nem szabad*, amit a gyárosok igyekeztek és igyekeznek ma is betartani, hiszen ez csak előnyüket szolgálja.

Szerződésalkötésre csak ott lehetett a munkaadókat kényszeríteni, ahol a munkások szervezetszervezése arra elég erősnek bizonyult és ott, ahol kötelező a döntőbírótság. A mi Szövetségünkhöz tartozó szakmák közül, a döntőbírótság kötelező a városi víz- és villanyüzemeknél és a bányatelepeken foglalkoztatott munkások részére. A többi helyeken rendkívülien meg kell küzdeni nemcsak az anyagi eredmények eléréséért, hanem magáért a kollektív szerződés elvéért is.

Szervezeti megerősödésünk a Szövetség anyagi helyzetén is érezteti hatását. Bár még messze mögötte állunk az 1932 év előtti vagyon állapottól, de már mégis a javulás útjára léptünk. Az 1933 évi tagdíjbevétel 2 millió 509.416 lejt, míg az 1932 évi csak 2 millió 400.431 lejt volt. Tehát mint egy 100 ezer lejjel volt nagyobb az utóbbi évi bevétel annak dacára, hogy 20 százalékkal leszállított tagjárulékok fizettek már a tagok 1933-ban. Ez a tény is a taglétszám emelkedése mellett bizonyít. És ezen kívül több mint 34 ezer darab ingyen bélyeget veletek igénybe a tagok.

A szövetség kiadásai az előző évi kiadásokkal szemben csökkentek. Így elsősorban a munkanélküli segélyezés, aminek magyarázata abban van, hogy hogy 1933-ban már inkább volt alkalmuk az elhelyezkedésre szakújságoknak, továbbá sok olyan munkanélküli tagunk volt, akik 1932-ben kimerítették segélyüket és 1933-ban még nem voltak igényjogosultak. Ennek dacára 886.942 lejt, tehát közel 1 millió lejt fizetett ki a Szövetség összesen a különböző segélyekre, amiből a munkanélküli segélyek összege 529.796 lejt. A szövetség vezetősége a segé-

lyezéseken kívül minden másirányú kiadásokat a lehetőség határáig leszorított, csupán az agitáció terén — ideértve a szaklapot is — emelkedtek a kiadások. A szövetség anyagi helyzete szintén javult. A fennálló tartozásokból 338.007 lejt törlesztett 1933-ban a szövetség. A még fennálló tartozás 1933 december 31-én összesen 395.031 lejt. Ez a tartozás nem idegen, egyénnel vagy intézménnyel szemben áll fenn, önönmagának tartozik a Vasmunkás szövetség. Így tartozik a csoportoknak 42.203 lejjel, az üveges-alapnak 7.362 lejjel és a temetkezési alapnak 345.465 lejjel. Ezekkel a tartozásokkal szemben követelése van a szövetségnek az építő munkások szövetségétől, a kolozsvári csoporttól, a zsilvölgyi kerületi titkárságtól és az egyes helyicsoportoktól, összesen 544.756 lejt. (Lásd a vagyonmérleget). Mindenesetre a szövetség pénzügyi helyzete még sok kívánni valót hagy maga után, de azt mindenkinek be kell látnia, hogy majdnem három évi súlyos gazdasági krízis romboló munkájának helyrehozatalára hosszabb idő kell, mint az elmúlt egy néhány hónap.

* * *

A központi vezetőség tovább folytatja felvilágosító és szervező munkáját az ország dolgozó vas- és vegyipari munkásságának érdekében. Elhatározta a vezetőség a sorozatos szervező gyűlések tartását és a szükséghez mérten tartományi konferenciák összehívását

is, ahol beszámolókat tart a szövetség helyzetéről és a munkásságot érintő gazdasági és politikai helyzetéről. Elhatározta tovább, hogy a prahovavölgyi petroleumtelepek munkásait alkalmas időben kerületi konferenciára hívja össze s ha annak szükségessége felmerül, nem zárkozik el e kerület részére külön titkárság felállításától sem.

Foglalkozott a vezetőség a legutóbbi kongresszus által elhatározott, a családtagokra is kiterjesztendő temetkezési segélyezés kérdésével és úgy határozott, hogy egy későbbi időpontra halasztja annak lényegbevágó tárgyalását és esetleges bevezetését. Elhatározta a vezetőség, hogy az ez év augusztus havában Londonban tartandó nemzetközi vasmunkás kongresszuson a szövetséget egy küldötlet képviselteti, hogy így a szorosabb kapcsolatot kimélyítse és a nemzetközi szolidaritásnak ezzel is mennél messzebb menő kifejezést adjon.

Több, a szövetségi életet belsőleg érintő ügyekben való határozatok után a központi vezetőség felhívja összes tagjait, valamint a csoportok vezetőségeit, hogy nyújtsanak segédkeztet a központi vezetőségnek, hogy így együttes erővel munkálkodva, minél előbb kiköszörülhessék azt a csorbát, amit a gazdasági krízis ejtett szervezeteinken.

A szakszervezeti mozgalom mai helyzete és követendő taktikája

Irta: SCHNEG FERENCZ

A szakszervezeti mozgalom még soha súlyosabb helyzetben nem volt, mint napjainkban. Hogy ez miért van, azt különböző okokra vezetnek vissza. Egyesek a világháborúban, mások a bolsevik propagandában, ismét mások a vezetők alkalmatlan voltában stb. ben látják az okokat, melyek a mai helyzetet felidéztek. Annyi bizonyos, hogy a munkásmozgalom terén való előmenetel súlyos nehézségekkel jár. Nem csupán a hatóságok gyakori rosszindulata, nem csak a munkáltatók különféle trükkjei nehezítik a szakszervezetek kiépítését. A legsúlyosabb akadály ebből a szempontból maguk a munkástömegek képezik. A munkástömegek alulértékelik saját jelentőségüket a gazdasági életben; kishitűek egyrészt, bedőlnek a különféle messiások demagógiájának másrészt. A szakszervezeti mozgalom irányítóinak nagy körültekintéssel kell dolgozniuk, ha kitűzött céljaik felé közeledni akarnak, sőt nagy feladat részükre az is, ha a már meglévő szervezeti erők további legyengülését meg tudják gátolni.

Érdemes kutatni azokat az okokat, melyeknek tulajdoníthatjuk azt a nagymértékű közönyt, mellyel a munkásság viseltetik saját érdekeivel szemben. Azon körülményeket, melyek megteremtették azt a tömeg pszichológiát, melyben kitünő talajt találnak az ezerféle demagógiával dolgozó „megváltók”. Amint az orvosnak is előbb fel kell ismernie a betegség lényegét, annak előidéző okait, hogy gyógyítani tudjon, úgy kell a munkásság vezetőinek is felkutatni a mai betegállapotnak kór okozóit, ha a jelen súlyos helyzeten változtatni akarnak.

Az alábbiakban megkísérlem rávilágítani a tömegközöny és rosszakarat eredetére és hátalan nem mondok is újat, mindaz, amit felsorolok — lehet, hogy legalább azon szakértársaink, kik a munkásmozgalom sorsát szivügynek tekintik, — buzditást találnak a mozgalomban való élénkebb tevékenységre, a tömeg felvilágosítására és a közöny és rossz-hiszeműség leküzdésére.

Sem a világháború, sem a bolsevik propaganda, sem a „helytelen vezetés”, sem egyéb okok nem kizárólagos előidézői a jelen helyzetnek, habár kétségtelen, hogy minden egyes tényező egymagában is sokat ronthatott a munkásmozgalom helyes irányán.

A világháború alapjában változtatta meg a nép erkölcsi felfogását. A népek láthatják, hogy az, ami eddig a legnagyobb bűn volt, erény lett. Az erőszak elve diadalmaskodott. Nem bizonyult célszerű fegyvernek a béké-

ben megszokot eszközöknek a használat. Minden vonalon ur lett az erőszak, mellyel szemben hiábavaló volt az igazságra hivatkozni. Azután meg sokkal egyszerűbb feladat pl. egy koponyát betörni, mint azt megvilágítani, mikor rengeteg türelem, szívós kitartás, tudományos felkészültség és az eszmébe vetett rendületlen hit szükségelték. Hosszas dolog volna felsorolni mindazokat az erkölcsi összefüggéseket és hatásokat, melyeket a háború felidézett. És bizonyos, hogy ez, a háború kiváltotta erkölcsi felfogás alapos nyomokat hagyott az emberek gondolkodás módján. Azt is látták az emberek, hogy erőszak segítségével ellehet eredményesen nyomni azon törekvéseket, melyek nem tetszettek az erőszak alkalmazóinak. Látjuk a fasizmus előretörését. Egyes országokban már hosszú évek óta látszólag megingathatatlannul uralkodik a minden más véleménynek könyörtelen elnyomása.

A felületlen szemlélnék ez egy örökkévalóságnak tűnik, hisz ez az emberi élet olyan rövid, hogy könnyen érthető, ha a mindent felszínesen vizsgáló szeme nem hisz abban, hogy ez egyszer másként is lesz. Az erőszakkal szemben való törekvések jobb megélhetési feltételek elérése céljából meddőknek látszanak. Az egyes egyed kilátástalannak látja az erőszakkal szemben való harcot és inkább lemondott a harcról is és a jobb, emberibb megélhetésről is.

A bolsevik módszerek ép így a háború szüleményei. A jó bolsevik nem hihet a békés fejlődés lehetőségében. Oroszországban a hosszantartó háború olyan atmoszférát teremtett, mely alkalmas volt arra, hogy Leninék a hatalmat magukhoz ragadják. Ehhez azonban a háború teremtette atmoszféra nem az egyedüli alap volt, mert mint láttuk, más országokban is meg volt a forradalmi hangulat, de a proletár diktatúrát mégsem teremtették meg és ahol mégis megtörtént, nem tudta magát tartani. Mégis! miért sikerült az oroszoknak az, ami nem sikerült pl. a németeknek? Más volt a német gazdasági rendszer, nek a néplélek. A német munkásság joggal hihetett egy aránylag békés uton bekövetkezendő forradalmi átalakulásban, hisz a német munkásmozgalom története és a német munkásság létstandardja békés időben is nagy és előnyös változásokon ment keresztül rövid idő alatt, míg az orosz nép a legegyszerűbb szabadságot sem ismerhette. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a német munkásmozgalom teljesen mentes volt hibáktól, de meg-

érteni igyekszem azt, ami ott történt. Lenin, illetve Stalinék nem akarták és ma sem akarják tudomásul venni, hogy amit az oroszok megvalósítottak Oroszországban, az nem feltétlenül sikerül illetve jó Németországban. Kiadták tehát a jelszót, hogy a szoc.-dem.-ek elárulták a munkásság érdekeit, feladták az osztályharcot és így a kommunisták legfőbb kötelessége a soc.-dem.-ek elleni harc. E célból be kell hatolni a soc.-dem. szervezetekbe, az ottani vezetőket minden eszközzel kompromitálni és a vezetést kommunista kezekbe venni. Az ő elméletük szerint a szakszervezeti mozgalom, amennyiben a munkásság élet-színvonalának javítására törekszik, hátráltatja a világorradalom eljövételét és nekik a vezetés a szakszervezetekben csak arra kell, hogy az azokban tömörült munkásságot olyan akciókba vigyék, mely beilleszkedik az ő taktikájukba. Ez pedig abban áll, hogy burzsoá államrendszert sztrájkokkal és más eszközökkel állandóan nyugtalanítsák. Hogy ez a taktika nem szolgálja a munkás érdekeit az olyan igaz, mint hogy $2 \times 2 = 4$. A háború befejezése óta, mióta van a III. Internationale, mióta megállapították, hogy a szociáldemokrácia elhagyta az osztályharcos frontot, szóval mióta bolsevikiek kisajátították az osztályharcot és azt úgy tekintik, mint saját patentjüket, azóta legalább itt Romániában, nem láttunk egyetlen olyan általuk levezetett sztrájkot, melynek eredménye a munkásság győzelme lett volna. Ellenben annál több olyant, mely vagy röviden befejeződött, vagy szinte végnélkül elhúzódott anélkül, hogy a legcsekélyebb eredménnyel zárult volna. Addig, míg akadtak akik komolyan vették szándékaikat, lehetett hosszú ideig tartó sztrájkokat rendezni.

Utóbb már csak rövid lélekzetre tellett. A fináléja a dolgoknak azonban mindig egy és ugyanaz volt. Minden elbukot sztrájknak a „szoc.-dem.-ek árulása” volt az oka (ezt sohasem mulasztották el megállapítani) és az érdekelt munkások nyomora fokozódott. Mert tudni kell azt, hogy „a nyomor forradalmasít” szerintük és így arra szükség van, mint történelmi hajtóerőre. Manapság a nyomorúság eddig még soha nem látott mértéket öltött. Azonban a forradalmi elszántság ma sokkal kisebb méretű, mint volt pl. 10 év előtt

Kimutatás

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetségének 1933. évi tagforgalmáról

Szám	CSOPORT	Negyedévenkénti átlagos taglétszám				1933-ban beiratkozott új tag
		I.	II.	III.	IV.	
1	Anina	171	170	302	272	165
2	Aninoasa	118	118	123	127	14
3	Arad	20	20	20	20	2
4	Azuga	21	21	39	50	33
5	București	71	161	150	90	159
6	Brașov	35	37	57	159	121
7	Bușteni	26	27	27	26	2
8	Bocșa-Română	28	40	171	197	168
9	Brăila	66	121	237	100	275
10	Cluj	278	272	329	323	89
11	Crișeni	115	115	115	91	—
12	Cernăuți	20	20	31	20	13
13	Câmpina	20	20	20	20	—
14	Dicioșanmărtin	28	27	25	21	4
15	Ferdinand	20	20	20	20	—
16	Giurgiu	83	88	208	151	161
17	Hunedoara	283	291	280	280	77
18	Lupeni	350	358	427	452	139
19	Lonea	127	127	124	128	10
20	Mediaș	25	20	26	56	49
21	Nădrag	105	115	121	120	23
22	Oradea	20	20	20	20	47
23	Petroșani	94	103	125	128	50
24	Petrila	50	54	83	85	34
25	Reșița	2127	2373	2540	2793	835
26	Satu-Mare	21	21	20	20	3
27	Turda Sticlar	28	45	58	59	24
28	Turda Metal	20	20	20	20	4
29	Topleți	20	20	20	20	1
30	Tomesti	93	—	—	—	8
31	Trg.-Mureș	—	—	—	58	58
32	Uioara	23	20	20	21	—
33	Vulcan	33	33	36	52	27
34	Cugir	22	22	22	22	—
35	Zărnești	—	87	218	97	299
36	Plocești	25	25	20	36	72
Összesen		4596	5031	6055	6154	2966

mikor a nyomor, a munkanélküliség a maihoz képest összehasonlíthatatlanul kisebb volt. Ellenben igaz az, hogy a nyomorgók ma kevésbé törődnek a szolidaritással, mint valaha. Soha olyan nagy mértékben nem veszélyeztették a nyomorgók a dolgozók munkabéreit és egyéb szociális vívmányait, mint ma. Felvetődik a kérdés: vajjon, ha a nyomor idáig jutatta az emberiséget, érdemes volt-e a nyomor érdekében annyi harcot folytatni? Mert így is fel lehet tenni a kérdést! Ha a tömegek felé ezt nyíltan nem vallják is be, az „elit”-jük ily szellemben dolgozik még ma is. Jellemző, hogy a jóhiszemű munkások közül nagyon sokan nem tudják elhinni, hogy egy állítólagos munkáspárt ilyen botor taktikát tegyen magáévá. Itt megint egy érdekes lélektani jellenséggel állunk szemben. Egész jól számít az, aki arra számít, hogy a hihetlent, nem hiszik el. Ők mégis a hihetlent csinálják és ami e cselekedetben megvetni való, azt még bizonyítékok ellenében sem hiszik el sokan.

(folytatás a következő számban)

Befejeződött a reszelővágó-gyár munkásainak sztrájkja

A „Rudolf Schmidt” bukaresti reszelővágó-gyár munkásai május 18-án munkabéreik és feltételeik megjavítása érdekében sztrájkba indultak. A sztrájk június hó 11-én fejeződött be.

A sztrájk befejezésére az szolgáltatott okot, hogy a munkásság köréből akadt néhány áruló, akik a harc eredményes kivételét magatartásukkal veszélyeztették. Ezen oknál fogva a munkások bizalmiférfiai szövetségünk megbízottjával egyetemben fölvtették a tárgyalásokat, melynek eredményeképpen a munkások 5 százalékos béremelést kaptak. A munkaadó kötelezettséget vállalt a munkások régi jogait, valamint a munkásokra vonatkozó törvényes rendelkezéseket tiszteletben tartani. Ezen egyezmény alapján a munkások 24 napig tartó sztrájk után, azaz június 11-én felvtették a munkát. A sztrájkban érdekelve volt 30 munkás.

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetségének zárszámadása 1933 évről

Bevétel		Kiadás	
1. Beiratási díjak	17160	1. Segélyek:	
2. Tagkönyvdíjak	29835	a) munkanélküli s.	529796
3. I. oszt. hetijárulék	1474132	b) beteg s.	139483
II. " "	504155	c) temetkezési s.	117300
III. " "	390099	d) utazási s.	15718
5 leies járulék	141030	e) karácsonyi s.	27860
4. Temetkezési alap	2509416	f) rendkívüli s.	18920
5. Segély a Nemzetk. Vas-	199816	g) sztrájk s.	2700
munkás titkárságtól	144131	h) jogvédelem	35165
6. Munkanélküli segély a	50000		886942
Munk. Miniszt.	4048	2. Oktatás:	
7. Különfélék	12298523	a) szaklap	107640
8. Készpénz 1932 Decem-		b) könyvtár	1870
ber 31-én			109510
		3. Agitáció:	
		a) szervezés és propaganda	66644-19
		b) támogatás a csoportoknak	14495
		c) kívül. a Szövetségnél	89411
		d) " kerül. titkárságoknál	17312
		e) " a csoportoknál	29226
			202593-19
		4. Fizetések:	
		a) a Szövetségnél	339460
		b) a ker. titkárságoknál	62010
		c) a csoportoknál	93310
			494780
		5. Vezetőségi és kongr. költségek	80321
		6. Szaktanácsi járulék	180941
		7. A csoportok százaléka	473726-58
		8. A pénztárnokoknak jár. 6 bani	10781-80
		9. Kamatok	14226-52
		10. Általános kiadások:	
		a) iroda és postaköltség	26052-25
		b) házbér	41250
		c) világítás, fűtés	11934-50
		d) nyomtatványok	12224
		e) tagkönyvek	700
		f) betegsegélyző	3812
			95972-75
		11. Adós. visszafiz. a csoportoknak	338007-23
		12. Különfélék	4393
		13. Készpénz 1933 December 31-én	170701-16
	3077391-23		3077391-23

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetségének 1933 évi Vagyonmérlege

Vagyon		Teher	
1. Készpénzállomány	170701-16	1. Hitelezők:	
2. Követelések:		Csoportok követelései	42203-60
Az Építőmunkások Szövetségénél	8648	Temek. alap	345465
A K-vári vasascsoport	230000	Úveges alap	7362-82
A csoportoknál	296108-16		395031-42
A zsilvölgyi ker. titkárs.	10000	2. Vagyon áthozat 1932. évről	212017-94
	544756-16	Vagyon szaporulat 1933. évben	255377-96
3. A Munkás Banknál	11000		467395-90
4. Leltár:			
Leltárkészlet	77000		
Nyomtatványok	16000		
Tagkönyvek	9500		
Könyvtár	33470		
	135970		
	862427-32		862427-32

București, 1933 december 31-én

Bernau Péter
elnök

Munteanu N.
titkár

Jelen mérleget megvizsgáltuk és rendben találtuk.
Az ellenőrző bizottság tagjai:

Mustețiu József

Klein János

Stancliu József

Krausz József

JOGGYAKORLAT

Szabadság

Ha a munkaszerződésről szóló törvényben foglalt pihenő-szabadságok közjelleggel bírónak tekintetnek és mint ilyeneket, a munkáltató köteles folyósítani akkor is, ha az alkalmazott erre vonatkozóan nem nyújtott be előzetes kérést.

Igenlő megoldás. Indok.

A felfolyamodásra benyújtott döntésből megállapítható, hogy a megidézett, akit a felfolyamodó elbocsájtott a szolgálatból, egyéb kártérítések követelése mellett, kártérítést követel még azon okból, hogy az évi fizetési szabadságát a felfolyamodó nem folyósította a munkaszerződésről szóló törvény 49. cikke rendelkezéseinek megfelelően. Az illetékes bíróság megállapítva, hogy a szabadság tényleg nem volt folyósítva, kötelezte a felfolyamodó társaságot a szabadság-idő kétszeres megfizetésére a törvény 50. cikke rendelkezésének alapján.

Ugy az illetékes, mint a felelősi bíróságok előtt a megsemmisítési indokolásban a felelősi fél indokul azt hozta fel, hogy amennyiben megállapítást nyert, hogy a megidézett egy évben sem kérte a pihenő-szabadságát, így nem lehet bűnül felrónni a pihenő-szabadság megtagadását. A törvény rendelkezésében, a munkáltatóra vonatkozó „megadni” szó (va acorda) maga után vonja — mondja a felfolyamodó fél — azt a feltételt, hogy a szabadságot kérje.

Ezt az indokolást elutasította a törvényszék azon a címen, hogy a fent idézett törvénycikkek kifejezéseiből és szelleméből az a következtetés vonható le, hogy a munkáltató köteles alkalmazottjának a pihenő szabadságot kérés nélkül folyósítani, és hogy ezen kötelezettségek nem teljesítése — függetlenül minden kéréstől — a munkáltatóra nézve büntetendő cselekményt képez, amely a törvény 50. cikke alapján kimeríti a kártérítés iránti jogszerűséget.

Valóban a munkaszerződésekről szóló törvény rendelkezik, hogy a munkáltató köteles alkalmazottjának évi pihenő szabadságot adni — a szolgálati évek arányában — továbbá hogy a törvény rendelkezései által a szabadságnapokra vonatkozó idő minimálisnak van tekintve és ez nem szállítható le, se nem szüntethető be, még a felek között létrejövő egyezményben sem, hogy a szabadságok sorozatonként adandók, úgy hogy a vállalat normális működése ne szenvedjen, vagyis egy előre meghatározott fix rendszer alapján, melyet a törvény végrehajtási utasításának 50. cikke körülményesen meghatároz.

Nem pedig az alkalmazottak esetleges kéréseinek mértékében; hogy a törvény következő cikke (50. cikk) büntető szankciókat ír elő — bizonyos kártérítést szab — úgy a munkáltatóra aki a szabadságot megtagadja, valamint az alkalmazottra aki ezt más célra használja fel mint pihenésre, vagy üdülésre.

A törvény rendelkezésének a pihenő szabadságra vonatkozóan ez lévén a magyarázata, sem ezen rendelkezések szövegéből, sem pedig szellemükből nem tűnik ki, hogy a munkáltatónak a szabadság folyósítására levő kötelezettsége függen az alkalmazott részéről történő kéréstől; hogy ellenkezőleg, az a rendelkezés amelynek értelmében a törvény minimálisnak tekinti a szabadság napokra vonatkozó időközöt, valamint az a rendelkezés amely kategorikusan megtiltja, hogy ezt meg egyezés útján leszállítsák, vagy hatályon kívül helyezték, a törvény alkotónak azon akaratát tükrözi vissza, hogy a pihenő szabadság intézményéből a munkáltatóra nézve egy közérdekű jelleggel bíró törvényes kötelezettséget csináljon, melyet a munkáltató köteles végrehajtani a törvényben és végrehajtási utasításban foglalt formák szerint, tekintet nélkül ha az alkalmazott benyújtott avagy nem, ilyen irányú kérést.

A törvény eme értelmezése teljes egészében egyezik a munkaszerződésekről szóló törvény rendelkezéseinek szellemével, — amely azt a célt kell szolgálnia, hogy a ke-

vésbé felkészült és felfegyverkezett, alkalmazottnak a munkaadóval szembeni érdekharcában oltalmat találjon.

Ha igaz az, hogy az alkalmazott — ha akar — lemondhat a folyósított pihenő szabadságról, mert senki nem kötelezhető jogainak gyakorlására akarata ellenére — azonban a lemondásnak tárgya illetve joga felett, csak a lemondó rendelkezhetik, de a munkáltatót ez a körülmény nem menti fel a törvény által előírt azon kötelezettségeiről, ami a fizetési pihenő szabadság folyósítására vonatkozik.

Ennélfogva az illetékes bíróság a fenti elvek szerinti döntést — hozva — nem szeghetette meg munkaszerződésről szóló törvény 49—50. cikkait, hanem helyesen alkalmazta őket.

A fellebbezést elutasítja.

A semitőszék III. szekciója. Elnök D. G. Lupu, 493/934 számú döntés.

KÖZGYŰLÉSEINK

Azuga

Az üveges munkások szakszervezetében tömörült azugai üveges munkások vasárnap f. hó 17-én tartották meg évi közgyűlésüket. A közgyűlésen a szakszervezeti tagok teljes számban jelentek meg. Goschler elvtárs csoport-elnök üdvözlö a közgyűlést és a tanácskozásokat megnyitották nyilvánítja.

MENDEL elvtárs, mint a csoport titkára az évi jelentést terjeszti elő. Rámutat a szakszervezet vezetőségének ama irányú munkálkodására, amely a tagok érdekeinek előbbrevitelét célozta.

Schnabel szaktárs Szövetségünk titkára beszédében keretében az üveges munkások gazdasági és szociális problémáit vitatja meg. Rámutat arra a nagy fontosságra, amit a munkások osztályharca és szervezetsége képviselnek. Ezután a közgyűlés a kandidáló bizottságot választja meg, melynek tagjai a következők: Thalmaier, Hauer és Roznovan elvtársak. A kandidáló bizottság munkájának befejeztével az új vezetőség listáját terjeszti elő a közgyűlésnek, melynek alapján a vezetőségbe az alábbi elvtársak választottak meg:

Elnök Franz Goschler, alelnök Blasco Anton. Pénztárnok I. Schnabel. Könyvtáros Goschler Rudolf. Elnörök: Thalmaier Samoilă és Gavril Pogina. Vezetőségi tagok és bizalmiférfiak: Franz Mendel, idős. Hauer Adolf, Gavril Roznovanu, Kotzbacher Ioan, Costică Samoilă, Seidl Robert, Franz Lisician. Az apró ügyek elintézése után a közgyűlés a kollektívszerződés tárgyalására tér át és oly értelmű határozatot hoz, hogy ennek az ügynek sikeres megvalósításáért minden tag sikra száll.

GOSCHLER szaktárs az új vezetőség nevében mond köszönetet a megtiszteltető bizalomért, ki nyilatkozta, hogy a vezetőség minden erejének latbavetésével törekedni fog a csoport tagjainak érdekeit előbbre vinni. Ezzel a közgyűlést befejezték nyilvánítja.

KOLLEKTÍVSZERZŐDÉS

Torda

A Tordai „Calcium” S. A. részvénytársaság igazgatósága és ezen üzem munkásait képviselő vasas helyi csoport között 1 évi időtartamra kollektív szerződés jött létre. A szerződést 1934. április 30-án kötötték meg és 1934. április 30-ig terjed.

Főbb pontjai a következők:

1. A munkaadó vagy annak helyettese tartoznak a munkásokkal szemben tisztességesen viselkedni, hasonlóképpen a munkásokra is ugyanez a kötelezettség hárul a munkaadó vagy annak helyettesével szemben.

2. A munkaszerződésekről szóló törvény rendelkezéseinek betartására az igazgatóság kötelezettséget vállal.

3. Az igazgatóság minden munkásnak évente 400 leit folyósít bakkancsvétel céljára.

4. Az akkord munkabér egy kályha után 180 lej. Az órabérben fizetett munkások a szerződés 5. pontjában megállapított órabérrel díjaztatnak.

5. Az igazgatóság asztalokkal felszerelt termet bocsájt a munkások rendelkezésére.

A munkások szakszervezeti járulékát az iroda levonja és azt a főbizalmi férfiak átadja.

6. A szerződés érvényének ideje alatt felmerült nézeteltéréseket az igazgatóság a vasmunkás csoport delegátusának közbenjárásával intézi el.

SVÉDORSZÁG

Ötszáz éves a svéd parlament. Ötszáz éve szolgálja a svéd nép szabadságát. A ritka jubileumot méltó ünnepek között ünneplik meg. Ötszáz év nagy idő, de a svéd parlament magas kora dacára friss, eleven és életenergiától duzzadó.

A diktatúrák alig néhány évesek, de máris az agkori elgyengülés jelei észlelhetők rajtuk.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Tudomásulvétel végett az összes helyi csoportok részére

A központi vezetőség június 2—3-án tartott ülése az ügykezelési szabályzatra vonatkozólag a következő elvi határozatokat hozta:

1. *Rendelkezés a tagsági idő megállapítására nézve.* Minthogy a szövetség által fizetett összes segélyezési ágazatok a tagsági idő nagyságához mérten különböző fokozatban vannak megállapítva, ezért a tagsági idő, a segélyezést illetően, mindenkor a tényleg befizetett szövetségi járulék alapján számítandó ki. Ingyen bélyegekkel rendezett hetek, a katonaságnál vagy hasonló módon eltöltött, illetve igazolt idő a tagsági időnek megállapításánál nem számít. Vagyis a tag annyi időt tagnak tekintendő, ahány heti járulékot készpénzben befizetett és a segélyt mindenkor csak ennek alapján kaphatja.

Az 5 lejjel fizetett hetek minden egyes esetben átszámítandók arra az értékre, mint amilyen heti járulék-osztályt az illető tag fizet. Például: Ha egy I. oszt. tag 2 évet, azaz 104 hetet fizetett a 5 lejjel annyi, mint 520 lej. Ezt az összeget elosztjuk 17 lejjel, 520:17=30 hét. E szerint tehát a 104 hét csak 30 hétnek felel meg. A második osztály járulék átszámításánál 13 lejjel és a harmad osztálynál 9 lejjel osztjuk az 5 lejjel fizetett hetek pénzösszegét.

2. *Rendelkezés a segélyüket kimerített munkanélküliek járulék fizetésére.* Mindazon munkanélküli tagok, akik segélyüket kimerítették és továbbra is munkanélküliek, azok rendes járulékot nem fizethetnek, hanem munkanélküliségük idejére ingyen bélyeget kapnak. *Indok:* A központi vezetőség azért helyezkedett ezen álláspontra, mert megtörtént, hogy egyes tagok munkanélküliség idejük alatt befizették 52 héten át rendes járulékaikat és ezzel jogot szereztek az évi segély újbóli kimerítésére, ami természetesen sokkal nagyobb, mint az általuk befizetett összeg. Az ilyen rendszer meghosszabbítása nem engedhető meg, mert a szövetség segélyezési rendszere nem ilyen számítási alapra van építve. Az ilyen esetek gyakori megismétlődése veszélyt jelent a szövetségre, illetve a szervezett munkásság összeségére nézve.

A központ vezetőség

Külföldi hír

A fasiszta államokban mégsem oly győztesek az állapotok, mint ahogy annak idején a világboldogító próféták beígérték.

Mussolini egyik legutóbbi beszédében bevallotta, hogy az állami költségvetés négy milliárd lira (30 milliárd lej) hiánnyal zárult, amelynek orvosságát is megtalálja a bölcs Duce, ismét le fogják szállítani az olasz munkások fizetését.

Ausztriában szintén nekiláttak a munkabérek lenyirbálásához, ezenkívül a közterhek legnagyobb részét a munkásság nyakába sózták.

Megjelent

Az Országos Szaktanács kiadásában

„Mit nyújt az új társadalombiztosító törvény?”

cimű füzet, amely értékes utbaigazítást ad a biztosított mindenirányú jogai és kötelezettségeire vonatkozóan. — A füzet ára 10 lej és megrendelhető:

Confederația Generală a Muncii din România, București Str. Isvor 37. cím alatt.